

Υπόθεση T-149/95

Établissements J. Richard Ducros
κατά
Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

«Κρατικές ενισχύσεις — Ενισχύσεις αναδιαρθρώσεως —
Απόφαση της Επιτροπής — Ακύρωση — Παραδεκτό»

Απόφαση του Πρωτοδικείου (πρώτο πενταμελές τμήμα) της 5ης Νοεμβρίου
1997 II - 2033

Περίληψη της αποφάσεως

- 1. Προσφυγή ακυρώσεως — Φυσικά ή νομικά πρόσωπα — Πράξεις που τα αφορούν άμεσα και ατομικά — Απόφαση της Επιτροπής καταλήγουσα ότι μια ενίσχυση συμβιβάζεται προς την κοινή αγορά — Καταγγέλλουσα επιχείρηση — Δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής — Προϋποθέσεις
(Συνθήκη ΕΚ, άρθρα 93 § 2, και 173, εδ. 4)*
- 2. Ενισχύσεις χορηγούμενες από τα κράτη — Σχέδια ενισχύσεων — Έλλειψη κοινοποιήσεως — Θέση σε εφαρμογή πριν από την τελική απόφαση της Επιτροπής — Απαγορεύεται — Άμεσο αποτέλεσμα — Περιεχόμενο — Εξουσία της Επιτροπής να επιβάλλει υποχρεώσεις
(Συνθήκη ΕΚ, άρθρα 92 §§ 1 και 3, και 93 § 3)*
- 3. Ενισχύσεις χορηγούμενες από τα κράτη — Απαγορεύονται — Εξαιρέσεις — Εξουσία εκτιμήσεως της Επιτροπής — Δυνατότητα θεσπίσεως κατευθυντηρίων γραμμών — Δικαστικός έλεγχος — Όρια
(Συνθήκη ΕΚ, άρθρο 92 § 3)*

1. Η απόφαση με την οποία η Επιτροπή καταλήγει ότι μια ενίσχυση συμβιβάζεται προς την κοινή αγορά αφορά άμεσα και ατομικά τις επιχειρήσεις οι οποίες υπέβαλαν την καταγγελία που προκάλεσε την έναρξη της διαδικασίας εξετάσεως της ενισχύσεως και οι οποίες διατύπωσαν τις παρατηρήσεις τους και καθόρισαν την εξέλιξη της διαδικασίας αυτής, εφόσον, πάντως, η θέση τους στην αγορά επηρεάστηκε ουσιωδώς από την ενίσχυση που η προσβαλλόμενη απόφαση επιτρέπει να υφίσταται και να αναπτύσσει τα αποτελέσματά της. Τούτο συμβαίνει κυρίως στην περίπτωσης επιχειρήσεως η οποία ανταγωνίζεται την επιχείρηση που έλαβε την ενίσχυση σε τομέα που περιλαμβάνει περιορισμένο αριθμό ενεργών επιχειρήσεων και η οποία έλαβε μέρος μαζί με την επιχείρηση αυτή σε μια από τις προσκλήσεις υποβολής προσφορών που χαρακτηρίζουν τον εν λόγω τομέα, η οποία είχε, για την επιχείρηση αυτή, εξαιρετική σημασία.

2. Η εκ μέρους των κρατών μελών παράβαση της προβλεπόμενης στο άρθρο 93, παράγραφος 3, της Συνθήκης υποχρεώσεως κοινοποιήσεως στην Επιτροπή των σχεδίων ενισχύσεων και μη θέσεώς τους σε εφαρμογή πριν από την οριστική απόφαση της Επιτροπής δεν έχει ως συνέπεια να καθιστά αυτομάτως τα μέτρα αυτά ασυμβίβαστα προς την κοινή αγορά. Πράγματι, η προβλεπόμενη στο άρθρο 92, παράγραφος 1, απαγόρευση χορήγησεως κρατικών ενισχύσεων δεν είναι ούτε απόλυτη ούτε ανεπιφύλακτη, δεδομένου ότι η παράγραφος 3 της διατάξεως αυτής απονέμει στην Επιτροπή ευρεία διακριτική ευχέρεια προκειμένου να μπορεί να κρίνει ότι ορισμένες ενισχύσεις συμβιβάζονται προς την κοινή αγορά, κατ' εξαίρεση της γενικής απαγορεύσεως.

Το γεγονός ότι ένα μέτρο ενισχύσεως δεν συμβιβάζεται ενδεχομένως προς την κοινή αγορά μπορεί να διαπιστωθεί μόνον κατά τη λήξη της προβλεπόμενης στο άρθρο 93 διαδικασίας εξέτασεως, η θέση σε εφαρμογή της οποίας εμπύπτει στην αρμοδιό-

τητα της Επιτροπής, το δε ασυμβίβαστο αυτό δεν μπορεί να είναι αυτόματη συνέπεια της εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους παραλείψεως κοινοποιήσεως του επιμάχου μέτρου.

Επιπλέον, η παράβαση της υποχρεώσεως αυτής συνεπάγεται κύρωση βάσει του αμέσου αποτελέσματος που αναγνωρίζεται στο άρθρο 93, παράγραφος 3, τελευταία περίοδος, πράγμα το οποίο παρέχει στην οικεία επιχείρηση τη δυνατότητα να προσφύγει, ενδεχομένως, στα εθνικά δικαστήρια. Η Επιτροπή μπορεί, πάντως, να υποχρεώσει το κράτος μέλος, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη χορήγηση των ενισχύσεων, να αναστείλει την καταβολή των ενισχύσεων αυτών μέχρι την περάτωση της διαδικασίας.

3. Το άρθρο 92, παράγραφος 3, της Συνθήκης απονέμει στην Επιτροπή ευρεία διακριτική ευχέρεια προκειμένου να επιτρέψει τη χορήγηση ενισχύσεων κατ' εξαίρεση της γενικής απαγορεύσεως της παραγράφου 1 του εν λόγω άρθρου, στο μέτρο που κατά την εκτίμηση, στις περιπτώσεις αυτές, του αν μια κρατική ενίσχυση συμβιβάζεται ή όχι προς την κοινή αγορά ανακύπτουν προβλήματα για την επίλυση των οποίων απαιτείται να λαμβάνονται υπόψη και να εκτιμώνται σύνθετα γεγονότα και περιστάσεις οικονομικού χαρακτήρα. Κατά την άσκηση της εν λόγω εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει, η Επιτροπή μπορεί να ακολουθήσει κατευθυντήριες γραμμές, στο μέτρο που αυτές περιλαμβάνουν ενδεικτικούς κανόνες και δεν απομακρύνονται από τους κανόνες της Συνθήκης. Ο ασκούμενος από τον δικαστή έλεγχος πρέπει, επομένως, να περιορίζεται στην εξακρίβωση της τηρήσεως των κανόνων διαδικασίας και αιτιολογήσεως, καθώς και του υποστατού των πραγματικών περιστατικών, της ελλείψεως προδήλου σφάλματος εκτιμήσεως και καταχρήσεως εξουσίας. Κατά συνέπεια, δεν εναπόκειται στον κοινοτικό δικαστή να υποκαταστήσει την Επιτροπή στην οικονομική της εκτίμηση.